

*Πρόγραμμα Ευέλικτης Ζώνης:
Απλά μαθήματα οικιακής οικονομίας II
«Η κεραλοιφή»*

Οι Μαθητές:

- ☺ Βαχαράκης Μάριος
- ☺ Γερονικολάκης Σπύρος
- ☺ Ελευθεριάδου Κική
- ☺ Κιουλιτζόπουλος Πέτρος
- ☺ Μπαρδόση Ορέστης
- ☺ Μπιτσάκου Ορκές
- ☺ Παπαδόπουλος Άγγελος
- ☺ Παυλίδης Νίκος
- ☺ Σοφριανός Δημήτρης
- ☺ Τουρά Σοφία
- ☺ Χατζησάρου Στράτος
- ☺ Χότζα Τζονατάν

Ο Δάσκαλος της τάξης: Γεωργίου Ιωάννης

Περιεχόμενα:
Ιδέες και στόχοι του προγράμματος
Υλικά και εργαλεία
Πληροφορίες
Εντυπώσεις

Ιδέες και στόχοι του προγράμματος:

Η ιδέα για την Παρασκευή της κεραλοιφής προέκυψε ως φυσική συνέχεια του περσινού προγράμματος της Ευέλικτης Ζώνης, που είχε θέμα το σαπούνι.

Η ιδέα του χειροποίητου, του αγνού προϊόντος που φτιάχνουμε εμείς οι ίδιοι, κέντρισε το ενδιαφέρον όχι μόνο των μαθητών αλλά και των γονέων τους. Σε μια εποχή που όλα μας προσφέρονται έτοιμα, όχι όμως και τόσο αθώα, κρίνεται απαραίτητη η επιστροφή στις ρίζες μας. Η Ελλάδα μας, έχει να επιδείξει έναν τεράστιο πλούτο υλών, από τις οποίες μπορούν να δημιουργηθούν πολλών ειδών θησαυροί.

Το σχολικό έτος 2012 – 2013 παρασκευάσαμε σαπούνι. Τα παιδιά ζήτησαν να επαναλάβουμε κάτι παρόμοιο. Η κηραλοιφή ήταν ίσως το καλύτερο δυνατό. Ως αντικείμενο εξυπηρετούσε πολλούς σκοπούς και στόχους:

- Οι μαθητές θα μάθαιναν ένα προϊόν που είναι απόλυτα υγιεινό,
- Θα έβλεπαν τη διαδικασία παραγωγής του,
- Θα μάθαιναν πολύτιμες πληροφορίες για τα επαγγέλματα και τα εργαλεία που σχετίζονταν με αυτό,
- Θα αποκτούσαν εγκυκλοπαιδικές πληροφορίες που αφορούν στις πρώτες ύλες μιας κεραλοιφής,
- Θα δημιουργούσαν λίστες,
- Θα έγραφαν οδηγίες ,
- Θα δημιουργούσαν ετικέτα συσκευασίας.

Εργαλεία μας όπως πάντα είναι ο διάλογος, η συνέντευξη, και η αναζήτηση πληροφοριών.

Υλικά και εργαλεία:

Για την παρασκευή της κεραλοιφής θα χρησιμοποιήσουμε:

- Αγνό μελισσοκέρι
- Λάδι τριαντάφυλλου
- Αιθέριο έλαιο λεβάντας
- Γυάλινα βαζάκια των 20ml
- Κατσαρολάκι για Μπεν Μαρί
- Μπρίκι μέσα στο οποίο θα λιώσουμε το κερί και θα ανακατέψουμε τα υλικά μεταξύ τους
- Μιξεράκι
- Θερμόμετρο
- Ζυγαριά ακριβείας
- Ηλεκτρικό μάτι

Εκτέλεση:

Γεμίζουμε το κατσαρολάκι με νερό. Όσπου να ζεσταθεί αρκετά, ζυγίζουμε το κερί και το λάδι. Η αναλογία κερί – λάδι θα πρέπει να είναι 1 προς 5, δηλαδή για 5 γραμμ. κερί θα θέλουμε 20 γραμμ. λάδι. Η αναλογία αυτή είναι τέτοια ώστε η κεραλοιφή θα απλώνεται ομοιόμορφα στο δέρμα. Δε θα είναι ούτε πολύ σκληρή, αλλά ούτε και πολύ λιπαρή.

Τρίβουμε το κερί με τρίφτη για να λιώσει ευκολότερα. Μόλις το νερό στο κατσαρολάκι αρχίζει να βράζει, χαμηλώνουμε την ένταση της φωτιάς

στο μάτι, βυθίζουμε το κερί και περιμένουμε να λιώσει. Καθώς το κερί λιώνει, προσθέτουμε λίγο – λίγο το λάδι τριαντάφυλλου και με το μιξεράκι ανακατεύουμε τα δύο υλικά.

Αποσύρουμε το μίγμα από το μπεν μαρί εξακολουθώντας να το ανακατεύουμε. Τοποθετούμε το μεταλλικό θερμομέτρο. Όταν η θερμοκρασία πέσει στους 41°C , ρίχνουμε 15 σταγόνες αιθέριο έλαιο λεβάντας και συνεχίζουμε για λίγο ακόμη την ανάμιξη των υλικών.

Αδειάζουμε το μίγμα στα βαζάκια. Μόλις στερεοποιηθεί κλείνουμε τα βαζάκια και προσθέτουμε την ετικέτα. Η κεραλοιφή μας είναι έτοιμη για χρήση.

Πληροφορίες

Η κεραλοιφή ή αλλιώς κηραλοιφή είναι ένα από τα είδη αλοιφών που έφτιαχναν και χρησιμοποιούσαν οι γιαγιάδες μας. Ο συνδυασμός κεριού, λαδιού ή εκχυλίσματος βοτάνου σε λάδι, μαζί με ανάλογο αιθέριο έλαιο, προσέδιδε στο μίγμα θεραπευτικές ιδιότητες. Στα χρόνια τους, όταν ακόμη η φαρμακευτική δεν είχε κάνει το άλμα που έχει στις μέρες μας, η παρασκευή τέτοιων σκευασμάτων ήταν απαραίτητη προκειμένου να καλυφτούν απλές φαρμακευτικές ανάγκες.

Υπήρχαν κηραλοιφές για τσιμπήματα, για επούλωση πληγών, για εκζέματα κ.ο.κ.

Εάν κάποιος ρίξει μια ματιά στο διαδίκτυο θα δει ότι στις μέρες μας αναβιώνει ξανά η αγάπη για το σπιτικό σαπούνι και την κεραλοιφή. Θα μάθει για μία μεγάλη γκάμα κεραλοιφών, θα γνωρίσει τρόπους παρασκευής και θα μυηθεί στα μυστικά των βοτάνων και στις φυσικές θεραπείες που αυτά προσφέρουν.

Εμείς φτιάξαμε μια απλή κεραλοιφή την οποία χρησιμοποιήσαμε ως ενυδατική κρέμα χεριών. Τη συσκευάσαμε μαζί με χειροποίητο σαπούνι που φτιάξαμε στην αρχή της σχολικής χρονιάς. Τα συσκευάσαμε μαζί και τα προσφέραμε ως δώρο στους γονείς μας. Οι εντυπώσεις και τα σχόλια ήταν πολύ κολακευτικά. Κάποιες μητέρες ζήτησαν περισσότερες πληροφορίες, ενώ οι περισσότερες ζήτησαν και τη συνταγή.

Σημαντικές πληροφορίες μας έδωσαν οι συμμαθητές μας Βαχαράκης Μάριος και Παυλίδης Νίκος. Ο πατέρας του Μάριου είναι μελισσοκόμος όπως και ο θείος του Νίκου. Έτσι είχαμε πληροφορίες από πρώτο χέρι. Δυστυχώς λόγω καιρικών συνθηκών δεν μπορέσαμε να επισκεφτούμε τους δύο μελισσοκόμους και να δούμε από κοντά την κατεργασία του κεριού.

Ο Νίκος μας έφερε δύο κηρήθρες. Παρατηρήσαμε το σχήμα τους και μιλήσαμε για τα συστατικά τους. Διαπιστώσαμε ότι όλα τα κελιά δεν έχουν το ίδιο μέγεθος. Κάποια είναι μεγαλύτερα, ενώ άλλα είναι μικρότερα. Αναζητήσαμε πληροφορίες και μάθαμε πως κάποια κελιά προορίζονται για τις βασίλισσες του σμήνους, κάποια για τους κηφήνες και τα περισσότερα για τις εργάτριες.

Διαθεματικότητα.

Η παρασκευή κεραλοιφής μας έδωσε την ευκαιρία να ασχοληθούμε και με την ελιά. Μιλήσαμε για το μύθο που ήθελε τη θεά Αθηνά να δίνει το όνομά της στην Αθήνα χάρη στην ελιά που προσέφερε. Αναφερθήκαμε στην ελιά του Ηρακλή και τα στεφάνια με τα οποία στεφανώνονταν οι αρχαίοι ολυμπιονίκες. Κάναμε λόγο για τους καρπούς ελιάς που βρέθηκαν σε ανασκαφές στην Κνωσό και στην Αίγυπτο.

Επίσης κάναμε αναφορά για τη χρήση του λαδιού στο χριστιανισμό και στις άλλες θρησκείες. Ασχοληθήκαμε με τις θεραπευτικές ιδιότητές του, τη χρήση του ως φάρμακου (το σπαθόλαδο των Σπαρτιατών), τα θρεπτικά του συστατικά.

Το αιθέριο έλαιο της λεβάντας με το υπέροχο άρωμά του μας έδωσε τη δυνατότητα να κάνουμε μια αναφορά στα βότανα του τόπου μας. Γνωρίσαμε κάποια από αυτά: το χαμομήλι, το μελισσόχορτο, το σπαθόχορτο ή βάλσαμο, το θυμάρι. Ασχοληθήκαμε με τα αρωματικά φυτά και τις ιδιότητές τους: τριαντάφυλλο, ρίγανη, λεβάντα. Μάθαμε τι είναι το αιθέριο έλαιο και ποιες οι χρήσεις του.

Στο μάθημα των μαθηματικών μας δόθηκε η ευκαιρία να ασχοληθούμε με τις έννοιες του βάρους και του όγκου, και να διακρίνουμε μεταξύ τους τις μονάδες μέτρησης βάρους (γραμμ.) και όγκου (κ. εκ ή ml).

Η κατασκευή ετικέτας έδωσε αφορμή για λίγο γλωσσικό μάθημα. Δημιουργήσαμε λίστες από λέξεις και υλικά.

Ευχαριστίες.

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε:

- Το Διευθυντή του σχολείου μας κ. Αποστολάκη Σταύρο για την αμέριστη συμπαράστασή του σε όλη τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος.
- Το δάσκαλο της ΣΤ΄ τάξης κ. Νίκο Πουλτσάκη που τράβηξε τις φωτογραφίες κατά την παρασκευή της κηραλοιφής.
- Τους συμμαθητές μας Μάριο και Νίκο, που μας παρουσίασαν υλικό σχετικό με την εργασία μας.
- Τους μαθητές της ΣΤ΄ τάξης για την παρουσία τους.